

בית של כל השנה כולה, אבל אם יעשו סוכות חוץ למקום חניית הדגלים ויימשכו עליהן ענני כבוד — הלא עננים אלו יהיו זמניים רק לשבעת ימי החג, ולא הוויין בית של כל ימות השנה, ואין כאן סוכה תחת הבית, ושפיר יוכלו לקיים מצות סוכה באופן כזה?

אבל באמת ז"א, דאם סוכה תחת הבית לא יהי' כאן, אבל סוכה תחת סוכה [עליונה שצלתה מרובה מחמתה] יהי' כאן, וגם זה פסול מדאורייתא.

ואם כן למהלך זה של רבנו המבי"ט הלא לא הי' כאן פטור ממצות סוכה, אלא אי־אפשרות לקיים, כמו מי שדר כל ימיו בבית שאול שא"א לקיים מצות מזוזה דאורייתא, אבל אין כאן פטור. וא"כ לא שייך לשאול מה גשתנה סוכה שלא נהגא במדבר, דבאמת היו חייבים, אלא שבמצבם תחת ענני הכבוד לא הי' אפשר להם לקיים את המצוה בשום אופן.

ובאמת צריך לדעת למהלך הראשון במבי"ט שם [שכן נהגא מצות סוכה במדבר] — אין יכלו לקיים תחת הענני כבוד? ויל"פ בזה.

יואיל נא ידידי שליט"א לעיין בדבריי אלו [הנכתבים בחפזון רב, ומקופיא] ולו משפט הבחירה וההכרעה אם נכונים הדברים.

עכ"פ תודה רבה מאד שע"י הקונטרס שלו נתגלו לי דברי המבי"ט זיע"א הנפלאים הללו, ובזכותו של ידידי שליט"א למדתי את כל הפרק שם במבי"ט — ואורו עיני לראות שם מראות אלקים בכל מה שביאר שם, ואכמ"ל בזה כעת, והשי"ת שנותינו יאריך בטוב ובנעימים להגות בחוקות דת משעשעים.

הנני ידירו עוז מוקירו ומכבדו כרום ערכו הנשגב דושתה"ר ביקרא דאורייתא באהב"ר ואה"ע

משה מרדכי הלוי שולזינגר

סימן נג

בענין אחיתופל

זמן התפלה בשביל ללמוד הי' יכול להתפלל תפלה קצרה ביותר לקיים מצות תפלה.

והא דלא יקרא בליל שבת לאור הנר שמא יטה הוא מן ההלכות שאמרו בעליית חנני בן חזקי' בן גוריון, שדרש שם ספר יחזקאל, וא"כ הי' זה כבר אחרי חורבן בית ראשון, וא"כ בזמן אחיתופל עדיין לא נגזרה הגזרה דלא יקרא בליל שבת לאור הנר שמא יטה, וא"כ לא עבר אחיתופל על איסור דרבנן זה שעדיין לא הי' בזמנו, וגם חשמל שנעשה ע"י יהודים בשבת באיסור כפה"נ לא הי' בזמנו, ואפי' את"ל שהי', הלא מסתבר שעיקר לימודם הי' בתורה שבע"פ כדאמרינן דג' מאות [בחגיגה ט"ו ב', ובסנהדרין ק"ו ב' ד' מאות] בעיות בעו במגדל הפורח באויר, והי' הכל תורה שבע"פ, ובזמנם לא נכתבה עדיין, והי' הכל בע"פ, ולומר שהי' רוב עיקר לימודם

מכתב א

בס"ד יום א' שופטים כ"ח מנ"א תשנ"ז

הו"כ הדר"ג הרמה שליט"א

נעימות בימינם נצח!

(א) הנה אחיתופל הי' הסבא של בת שבע אמו של שלמה המלך, ובזמנו לא היתה עדיין תענית תשעה באב, וכמדו' שברמב"ם הל' תפלה פ"א משמע שממשה רבנו עד עזרא הי' ענין התפלות כל אחד כפי יכלתו, יש מתפלל פעם אחת ביום, ויש מתפללין פעמים הרבה, ובנוסח שרוצה, וכפה"נ לא הי' אז ענין של חזרת הש"ץ, שלא הי' אז סדר התפלות וכו', עכ"פ הרבה הרבה תורה למד אחיתופל כמבואר בחז"ל, ואיזה חלק פעוט מתורתו למד באופן האסור? וגם על חלק מועט זה נאבד מן העולם? ואם חס על

שלמי פנינים ואגרות משמר הלוי שרה רלה

סימן נג

נוראים: שלא הי' לו יראת שמים, וטינא היתה בלבו, וכפר ביסודות האמונה, רח"ל, וא"כ כבר מובן היטב שתורתו היתה בגדר חטיפה, ולא היתה מתנת הקב"ה, שאמרו בנדה ע' ב' שמה יעשה אדם ויחכם יבקש רחמים ממי שהחכמה שלו, שנאמר כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה, תני ר' חייא משל למלך בשר ודם שעשה סעודה לעבדיו ומשגר לאוהביו ממה שלפניו, וברש"י: "כך חכמה שהיא לאוהביו של מקום נתנה להם מפיו, ולא מאוצר אחר", ובאופן נשגב כזה התורה שלו היא מתנתו מהקב"ה, אבל באחיתופל, שלא הי' לו יראת שמים, וטינא היתה בלבו, וכפר ביסודות האמונה, רח"ל, אין מתנתו מהקב"ה, אלא חטף, וכל זה גרם לו ליאבד מעוה"ז ועוה"ב רח"ל, ואיך נוכל לבוא ללמוד מזה לדורנו שהלומד בזמן חזרת הש"ץ ושאר הדברים שכתב הדר"ג שליט"א תורתו היא בגדר חטיפה ואינה מתנת הקב"ה עד כדי כך שיאבד מן העולם, ח"ו, מהעוה"ז ומהעוה"ב? אתמהה לומר כן!

וגם מה שהוסיף הדר"ג שליט"א ש"א"צ לומר שכל לימודו הי' כן אלא כיון שאם אירע דבר האסור לא הקפיד ע"ז א"כ כל לימודו נחשב שחטף לעצמו ולא למדה כרצון הקב"ה, עכ"ל הדר"ג שליט"א, אינני מאמין שכתב כן, ולא ניחא לי' למרייהו דנימא הכי, ור' ישמעאל שקרא פעם אחת לאור הנר והטה א"כ כל לימודו נחשב לחטיפה וכו' ויהי' דינו כאחיתופל? ח"ו לומר כן.

והלומד בשעת חזרת הש"ץ וכו' עי"ז כבר ייחשב כל לימודו שחטף לעצמו ולא למדה כרצון הקב"ה?!

האם סובר הדר"ג שליט"א שכך פוסקים בשמים?

סליחה על שאלותיי, אבל תורה היא וללמוד אני צריך, ולעת עתה כל הנ"ל אינו מובן לי לגמרי לדמות את הרשימה של הדר"ג שליט"א לאחיתופל ולכלעם.

ביקרא דאורייתא

מ. מ. ש.

דווקא במבואות המטונפים? אתמהה לומר כן, וא"כ כמעט לא פש גבן אופן דאיסור לתלות שרוב תורתו של אחיתופל היתה באיסור. כך שאלו הלומדים שי'.

(ב) מה מלמדת אותנו המשנה בנדה נ"ו ב' כל הכתמים הבאים מרקם טהורים, האם רקם במקומה עומדת, ולמתי נפקמ"ג הדין הזה, וכשהיו בה גויים הרי היא ככל עיירות הגויים, ומה החידוש במשנה זו?

ביקרא דאורייתא

מ. מ. ש.

מכתב ב

בס"ד יום ה' לס', "למען ייטב לך והארכת ימים" ט' אלול תשנ"ז

הו"כ הדר"ג הרמה שליט"א

נעימות בימינך נצח!

אם באנו ללמוד על דורנו ממה שאמרו חז"ל על אחיתופל הרי צריך הגידון להיות דומה להרא"י, והלמד צריך להיות דומה להמלמד. והנה במדרש הזה אמרו על אחיתופל דבר נורא ואיום: שמפני שלא הי' מתנתו מהקב"ה, אלא חטף, לכן "נאבד מן העולם", ולא רק מן העולם הזה, אלא גם מן העוה"ב, כדתנן בריש פ' חלק שאחיתופל הוא מד' הדיוטות שאין להם חלק לעוה"ב, וכן בלעם שנזכר יחד עם אחיתופל במדרש הזה שנאבד מן העולם היינו גם מעוה"ב, והרי בגמרא בפ' חלק ק"ו ב' אמרו שלא הי' באחיתופל סוד ה' ליראיו, כלומר שלא הי' לו יראת שמים, ובחגיגה ט"ו ב' אמר לי' שמואל לרב יהודה שטינא היתה בלכם, ופירש רש"י שרשעים היו מעולם, והרמב"ם בפירוש המשנה על חלק על המשנה הנ"ל כתב שנתקלקלו אצלו יסודי האמונה, וא"כ יש לנו כבר מחז"ל הקדושים תמונה ברורה מה הי' אצל אחיתופל, והדר"ג שליט"א כתב "ובאחיתופל הי' דברים אחרים כיו"ב" היינו כיוצא באלו שכתב הדר"ג שליט"א לדורנו, אבל חז"ל אומרים אחרת, שהיו בו דברים הרבה יותר

מכתב ג

בס"ד אדר תשנ"ט

והכת הזאת היא כת דואג ואחיתופל וגחזי ואלישע אחר והדומה להן", עכ"ל הרמב"ם, וזה שאמרו במדרש שאחיתופל "חטף" חכמה, שמי שהוא מין רח"ל, כהגדרת הרמב"ם הנ"ל, לימוד התורה שלו הוא "חטיפה", ועל זה נאבד מן העולם, רח"ל.

ואיך אפשר לשייך למדרש הזה ולגדר הזה כל חוטף חכמה שע"ז נאבד מן העולם הזה והבא רח"ל מי שיש בו הדברים המנויים בספר שלומד בשעת חזרת הש"ץ או בת"ב או לאור חשמל של יהודים בליל שבת או במבואות המטונפים, האם ח"ו ע"ז מאבדים עולם הבא והוא מאלו שאין להם חלק לעוה"ב, רח"ל? ישתקע הדבר ולא יאמר.

ובאחיתופל לא הי' בכלל ת"ב, שהי' הסבא של בת שבע אם שלמה המלך שכנה את המקדש, ובזמנו לא הי' ת"ב, ולא הי' חשמל של יהודים, ולא היתה עדיין גזירת לא יקרא לאור הנר שמא יטה שגורו ב"ח דבר בעלית חנני' בן חזקי' בן גוריון שדרש ספר יחזקאל, ועדיין לא הי' מתוקן סדר תפלת שמונה עשרה שנתקן בתחלת בית שני כמבואר ברמב"ם ריש הל' תפלה, והיו יוצאים ידי תפלה דאורייתא בנוסח שאמרכל אחד, ולא הי' חזרת הש"ץ, ופש לן מכל הנ"ל רק לימוד במבואות המטונפים, ולמה זה נאמר שהי' כל לימודו של אחיתופל במבואות המטונפים, וגם אי"ז סיבה לאבד עוה"ז ועוה"ב, בזמן שמפורש לנו היטב בגמרא ןברמב"ם שהי' מין, רח"ל.

ואיך זה אפשר לומר להלומד בן זמננו שאם לא יזהר בכל הנ"ל יאבד מהעוה"ז והעוה"ב, רח"ל?

ולענ"ד כל זה צריך תיקון, או לבאר לי העני מה טעיתי בכל הנ"ל, ואיך אפשר להכניס לקיום את כל האמור לע"ע בספר.

ואל יסתכלו לפחיתות הכותב, אלא רק לאמיתת הדברים, אשר האמת תורה דרכה ככל הנ"ל.

מצפה לישועות גדולות

מ. מ. ש.

שמחתי לקרוא שמדפיסים הוצאה חדשה, אולי נזכה שיתוקן שם מה שנכתב בס"פ בלק, שהא שאחיתופל נאבד מן העולם, כלשון המדרש, והיינו מעוה"ז ומעוה"ב, דהוא מד' הדיוטות שאין להם חלק לעוה"ב, כדתנן בריש פרק חלק, ומבואר במדרש שהוא מפני ש"חטף" את החכמה, וכל מה שנכתב שם בספר יכול להיות סיבה רק לכך שחכמה כזו "לא תצלח", כלשון הספר, אבל לא סיבה לאבד עוה"ז ועוה"ב.

ובאחיתופל מפורש בגמרא חלק ק"ו ב' שלא הי' בו יראת שמים, ובחגיגה ט"ו ב' טינא היתה בלבם, וברמב"ם בפיה"מ ב' חלק כתב שנתקלקלו אצלו יסודות האמונה, ולכן אין לו חלק לעוה"ב, וכן הוא בפירוש המשנה להרמב"ם בפ"ק דחולין, שהי' מין, וא"כ ברור כשמש שקלקול יסודות האמונה, והעדר יראת שמים, וטינה בלב, כל זה עושה את חכמתו ל"חטיפה", ומפני זה נאבד מן העולם הזה והעולם הבא רח"ל, וכלשון הרמב"ם שם בפרק חלק "אולם זכר אלה לגודל מעלתם בחכמה, ושמא יחשוב החושב כי לרוב חכמתם וזכות התורה שהיו יודעים אותה ידיעה גדולה — יש להם חלק, לכך הודיענו שיסודי האמונה נתקלקלו אצל הנזכרים ונסתפקו בקצתם ולפיכך נדחו מחיי העוה"ב", עכ"ל הרמב"ם, והן הן דברי הגמרא הקדושה בחלק ק"ו ב' ובחגיגה ט"ו ב' שאע"פ שבעו ג' מאות [או ד' מאות] איבעיות במגדל הפורח באויר מ"מ לא עמדה להם זכות גודל מעלתם בחכמה וזכות התורה שהיו יודעים אותה ידיעה גדולה, מפני שלא הי' סוד ה' ליראיו, שלא הי' להם יראת שמים, וטינא היתה בלבם, ומפרש הרמב"ם דהיינו שנתקלקלו אצלם יסודי האמונה ונסתפקו בקצתם, וכמש"כ הרמב"ם בפיה"מ בפ"ק דחולין: "והמינים אצל חכמים הם פריצי ישראל ... והם העם שכהה הסכלות עין שכלם והשחירו התאוות מאור נפשותם וחלקו על הדת ועל הנביאים עליהם השלום בסכלותן ומכזיבין הנביאים במה שאינן יודעים בו מאומה ועוזבין הדתות ונוהגים קלות ראש

שלמי פנינים ואגרות משמר הלוי שרה רלז

סימן נג

מכתב ד

בס"ד יום ב' צו ה' ניסן [פסחים ו' ב', תענית ה' א', כתובות צ"ד ב'] תשנ"ט

הו"כ הדר"ג הרמה שליט"א

נעימות בימינם נצח!

אמת נכון הדבר שבעניותי לא הבנתי כלל וכלל מה שנכתב בספר ע"ד אחיתופל, וגם בעניותי לא הבנתי כלל וכלל מה שנכתב במכתב קדשם הנוכחי בענין זה, ועדיין הדברים סתומים במכתב מה הוא „וזה גרם לאחיתופל בסופו לבא למינות וכמה דברים ואילו הי' לומד כרצון הקב"ה בלי שום איסור לא הי' מגיע לכך", ולא ביארו מה הוא „וזה", ובמה הי' לימודו של אחיתופל שלא כרצון הקב"ה, ומה היתה חטיפת החכמה של אחיתופל, אם לא בדוגמאות שבספר שלא שייכי באחיתופל, אם כן מה היו האיסורים שעבר עליהם אחיתופל בלימודו?

ודבר זה עדיין לא ביארו לנו. אבל חז"ל והרמב"ם הקדושים ביארו לנו היטב שטינא היתה בלבו ולמד בלי יראת שמים ונתקלקלו אצלו יסודי האמונה ולימוד התורה שלו במצב כזה של היותו מין — לימוד כזה הוא דמיקרי שחטף חכמה ונאבד עי"ז מן העולם הבא.

ואם באנו לומר מעצמנו שמי שמאמין בהשי"ת ובכל יסודי האמונה באמונה שלימה, אלא שמרוב להיטותו ללימוד לומד גם באופנים האסורים — בת"ב, ולאור הנר בשב"ק, ולאור חשמל של יהודים רח"ל, ובזמן חזרת הש"ץ — שגם זה מיקרי חטיפה, נחא, דאם זה נכון — נכון, ואם אינו נכון — אינו נכון, וברוך היודע, אבל לייחס זאת לפירוש המדרש — אתמהה! כי לא מחטיפה כזו מדבר המדרש, אלא מחטיפה שמאבדת את הלומד מעוה"ז ועוה"ב, רח"ל, והדברים הנ"ל לא להם כונת המדרש, אלא ללימוד במצב של מין, מקולקל ביסודות האמונה, רח"ל.

ובודאי שאפשר להטיף מוסר ולחנך ולהדריך שלא ללמוד בת"ב, ולאור הנר בליל שב"ק, ולאור חשמל, ובזמן חזרת הש"ץ, אבל לומר שעיי"ז יבואו למינות ואפיקורסות ואבדן עוה"ב לא נחא לי' למרייהו דלימא הכי, ואין קשר בין ענינים אלו לבין המדרש דאחיתופל.

שעל אחיתופל כתב הרמב"ם שחלק על הדת ועל הנביאים והכזיב הנביאים ועוזבין הדתות ונוהגים קלות ראש, ואיזה שייכות יש להלומד בחזרת הש"ץ לענינים אלו, רח"ל?

וגם על מהרהר בד"ת בביהכ"ס אמרו בזבחים ק"ב ב' לאונסו שאני.

ולא איירינן במי שעושה ח"ו במזיד ובמרד ובמעל ובשאט נפש להכעיס ח"ו, שלא סבירא לי' ברשעותו וטפשותו כל האיסורים דרבנן של איסור לימוד בת"ב ולאור הנר ובחזרת הש"ץ וכיו"ב, שאם בשאט נפש לא ס"ל איזה דרבנן הלא בזה עצמו הוא מין, לא רק בענין אופני לימוד התורה, וזה מין הוא, רח"ל, לא מפני חטיפת התורה באופן האסור, אלא מפני שאינו מקבל עליו ואינו מאמין בדבר אחד מדברי חז"ל, רח"ל, וכמבואר ביו"ד סי' קי"ט. ולא לזה הוצרכנו, ולא מזה מדברים.

אבל המאמין בכל דברי התורה הקדושה וחז"ל הקדושים ומקבל על עצמו כל איסורי תורה ודרכנן באמונה וקבלה שלימה, אלא שנכשל [מרוב להיטותו ללימוד, ע"ד הירושלמי דמו"ק בלהוט] ולומד גם באופנים הנ"ל, איך זה אפשר לדמותו לאחיתופל?

כן נראה לקוצר שכלי ועניות דעתי, עד שיבארו לי את טעותי הגדולה בזה ויעמידוני בקרן אורה.

נפש כמהה מצפה לישועה

מ. מ. ש.